

СТАНОВИЩЕ

За дисертационния труд на Стойко Атанасов Недев „Европейското сътрудничество в областта на сигурността – етапи, развитие, перспективи“, докторант в ДП „Политология“, ВСУ „Черноризец Храбър“, за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“ в ПН 3.3 „Политически науки“ Катедра „Администрация, управление и политически науки“, Научен ръководител: доц.д.н. Драгомир Кръстев
Данни за докторанта и процедурата

Докторантът Стойко Атанасов Недев е завършил ОКС „Бакалавър“ по специалност политология и „Магистър“ по международни отношения във ВСУ „Черноризец Храбър“. Според подадената от него информация знае много добре английски, ползва руски и немски езици. Работи като международен съдия по борба.

Процедурата по записване на докторантура на самостоятелна подготовка, завършване на докторската програма и допускането до публична защита е осъществена в Катедра „Администрация, управление и политически науки“ на Факултет „Международна икономика и администрация“ на ВСУ „Черноризец Храбър“ като са спазени всички изисквания на ЗРАСРБ.

Съдържание и актуалност на дисертационния труд

Кандидатът за придобиване на научната степен „доктор“ Стойко Недев в ПН 3.3 „Политически науки“ е предложила дисертационен труд със сериозен обем от 312 страници, който се състои от увод, изложение в три глави, заключение и списък с използвана литература и източници. Съдържанието на всяка от главите е разпределено в отделни параграфи, като в края на всяка глава са направени конкретни изводи. Списъкът с използваните литературни източници се състои от 86 заглавия на

монографии и актуални статии на български, английски и руски език, от тях половината са на английски език, което трябва да бъде адмирирано.

Структурата на дисертационния труд е подбрана удачно за изпълнение на поставените от автора цели и задачи. Изследователските намерения са много удачно формулирани. Стойко Недев отчита незавършения характер на законодателството на ЕС в сферите на правосъдие, вътрешен ред, миграция, и приема, че с влизането в сила на Лисабонския договор са започнали да се оформят институции с определен капацитет в сферата на сигурността и с възможности за прокарване на обща политика в близко бъдеще. Авторът си поставя за цел изясняването на правните и институционалните основи на сътрудничеството между държавите-членки в ЕС в областта на международната сигурност с оглед на неговите перспективи за справяне с текущите предизвикателства. Библиографията издава значителна осведоменост и траен интерес на автора към темите за институционалното развитие на ЕС и неговите общи политики – външна и в сферата на сигурността. Подбраните от Стойко Недев методи за събиране и анализ на информацията му позволяват да подходи към разглежданите проблеми на развитието на ЕС в тяхната многоаспектност и разнообразие.

Авторефератът изразява много добре основното съдържание на дисертационния труд.

Актуалността на избраната тема е определена от обстоятелството, че ЕС преследва целта да играе по-важна роля на международната арена и част от средствата за това са свързани с укрепването на неговата институционална структура. Успешните и неуспешните операции при разрешаването на кризи в Африка, Югоизточна Европа и борбата с организираната престъпност открояват редица теоретични и практически проблеми в конструирането на

общите политики. Днешните трудности във формирането на общи политики са заложи в тяхното институционално оформяне в периода, разглеждан в дисертацията – от Договора от Маастрихт до влизането в сила на този от Лисабон. Стойко Недев подхожда към цялата тази тематика с инструментариума на политологичното изследване, което го довежда до редица интересни изводи и критически осмислени тези. Стилът е ясен и точен. Аргументите са открити в текста и в изводи.

Научни приноси в дисертационния труд

Научните приноси в дисертационния труд представляват провеждане на анализ с политологични методи на актуални проблеми, свързани с конструирането на общата външна политика и политиките за сигурност, правосъдие и вътрешен ред на ЕС в хода на оформянето на подходящата институционална структура за това като на основата на познати теории се описват и осмислят етапите, проблемите на развитието и перспективите за тяхното реализиране.

Първото научно постижение в работата е осъщественият анализ на теоретичните аспекти в основата на формирация се терминологичния апарат за изследване на политическото сътрудничество в ЕС в сферата на сигурността. Позитивно трябва да се оцени факта, че в този анализ Недев свързва понятието сигурност със защитата на националните интереси и го определя като стратегия за осигуряване на жизнените интереси на националната държава. Виждам иновативност и в анализа на отражението на понятието „гражданска сила“ върху формирането на общите политики в ценностен план. Много интересен е и анализът на изграждането на новата архитектура на сигурността след края на „Студената война“ и участието на ЕС в този процес.

Във втората част, посветена на етапите на формиране на общата външна политика и политиката на сигурност на ЕС убедително е защитена тезата за еволюцията в договорната основа, върху която се изгражда европейския модел на сигурността. Недев обосновава извода, че опростеният договор от Лисабон променя твърде осезателно цялата област на изграждане на пространство на сигурност и правосъдие. Позитивно трябва да бъде оценен и аргументираният извод, че ЕС не може да се утвърди като фактор в сигурността без САЩ, най-вече при този институционален модел.

В хода на анализа в трета част авторът прави детайлно описание на формирация се институционален и правен механизъм за прилагането на европейските политики в сферата на сигурността. Важно значение има нейната институционална структура и механизмите на политико-правен контрол на общата външна политика и политиката на сигурност.

Специално трябва да бъде отбелязано като постижение и задълбоченото разглеждане на днешния формат на сътрудничество на страните от ЕС за контрол над имиграционната вълна, който бе поставен под съмнение от новите вълни през 2015-16 г.

Нямам съществени забележки към дисертационния труд на Стойко Недев. Може би ще представлява интерес неговия отговор на въпроса коя от международните кризи, в които ЕС се е намесил може да се смята за трайно разрешена?

Публикации по темата на дисертацията

Стойко Недев е предложил три излезли публикации по темата на дисертацията в електронния журнал на ВСУ „Черноризец Храбър“, които представят реализираните основни постижения в текста.

Заклучение

Разгледаните достойства на дисертационния труд, направените приноси в развитието на нашите знания за политическите процеси и сътрудничество в областта на сигурността на страните от ЕС и техните перспективи са достатъчни, за да мотивират положителното ми отношение към постигнатото и да мотивират готовността ми да гласувам за присъждането на Стойко Недев на образователната и научна степен „доктор“ в ПН 3.3 „Политически науки“.

10.08.2019 г.

ПОДПИС:

(проф.д.н. Вихрен Янакиев Бузов,
ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“)